

दिनांक ०५ ते १२ नोव्हेंबर या कालावधीत
'पक्षी सप्ताह' साजरा करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महसूल व वन विभाग
शासन निर्णय क्रमांक : डब्ल्यूएलपी/१०२०/प्र.क्र.१९७/फ-१
मंत्रालय, मुंबई- ४०० ०३२
दि. २७ ऑक्टोबर, २०२०

प्रस्तावना :

राज्यातील जैवविविधतेचे संरक्षण व संवर्धनाच्या दृष्टीने निसर्गातील प्रत्येक घटकांचे महत्त्व विषद व्हावे, लोकजागृती व्हावी याकरिता शासन प्रयत्नशील आहे. राज्य प्राणी, पक्षी, वृक्ष, फूल, फुलपाखरू, कांदळवन वृक्ष अशी मानचिन्हे शासनाने घोषित केली आहेत. पक्षी हा सृष्टीतील महत्वाचा घटक आहे. जगभरातील पक्ष्यांची जैवविविधता झपाट्याने कमी होत असल्याचे दिसून येत असून अनेक पक्षी प्रजाती दुर्मिळ श्रेणीत समाविष्ट होत आहेत. राज्यातील पक्ष्यांचे महत्त्व प्रत्येक नागरीकापर्यंत पोहचवून त्यांच्या संरक्षणाप्रती जबाबदारी स्पष्ट व्हावी ह्यासाठी व्यापक जनजागृती होण्याची गरज आहे.

देशात आणि राज्यात पक्षी संवर्धन, संशोधनाच्या क्षेत्रात व्यापक काम झालेले आहे. भारतीय पक्षीविश्व व पक्षीअभ्यासशास्त्रास जागतिक स्तरावर पोहोचवणारे पद्मभूषण (स्व.) डॉ. सलीम अली हे एक आदरणीय नाव आहे. महाराष्ट्र राज्यातील वन्यजीव विषयक साहित्य निर्मितीत अग्रणी असणारे साहित्यिक व सेवानिवृत्त वनाधिकारी श्री. मारुती चितमपल्ली यांचेही नाव ह्या क्षेत्रात आदराने घेतले जाते. (स्व.) डॉ. सलीम अली यांच्या ' द बुक ऑफ इंडियन बर्ड्स ' च्या आधारावर अनेक पक्षीमित्र वाटचाल करित आहेत तर श्री. मारुती चितमपल्ली यांचे वन्यजीव विषयक साहित्य वाचून महाराष्ट्रातील अनेकजण पक्षी व वन्यजीव अभ्यास व संवर्धनाकडे वळले आहेत. योगायोगाने या दोघांचा जन्मदिवस हा नोव्हेंबर महिन्यात येतो आणि नोव्हेंबर महिन्याचा काळ हा पक्षी स्थलांतराच्या दृष्टीने महत्वाचा आहे. श्री. मारुती चितमपल्ली यांचा जन्मदिन दि. ०५ नोव्हेंबर असून (स्व.) डॉ. सलीम अली यांची जयंती दि. १२ नोव्हेंबरला असते. श्री. मारुती चितमपल्ली यांचा जन्मदिन व (स्व.) डॉ. सलीम अली यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून दि. ०५ नोव्हेंबर ते १२ नोव्हेंबरपर्यंतचा आठवडा ' पक्षी सप्ताह ' म्हणून साजरा करण्यात यावा अशी अनेक पक्षीप्रेमी संस्थांकडून व राज्य वन्यजीव मंडळातील सदस्यांकडून मागणी होत होती. सदर मागणी विचारात घेऊन राज्य वन्यजीव मंडळाच्या १५ व्या बैठकीत झालेल्या चर्चेनुसार दरवर्षी दि. ०५ ते १२ नोव्हेंबर हा कालावधी ' पक्षी सप्ताह ' म्हणून साजरा करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

श्री. मारुती चितमपल्ली यांचा जन्मदिन व (स्व.) डॉ. सलीम अली यांच्या जयंतीचे औचित्य साधून दि. ०५ नोव्हेंबर ते १२ नोव्हेंबर हा कालावधी दरवर्षी ' पक्षी सप्ताह ' म्हणून साजरा करण्यास शासन मान्यता देण्यात येत आहे. सदर सप्ताहामध्ये खालीलप्रमाणे उपक्रम आयोजित करण्यात यावेत:-

- पक्ष्यांचे निसर्गातील महत्त्व, संकटग्रस्त/ धोकाग्रस्त पक्षी व त्यांचे अधिवास, पक्ष्यांचे स्थलांतर, त्यांच्या अधिवासाचे संरक्षण, पक्षी संरक्षण व संवर्धन कायदांविषयी माहिती सर्वसामान्य नागरीकांपर्यंत पोचवण्यासाठी जनजागृती कार्यक्रम आयोजित करण्यात यावेत.

- ii. सर्वसामान्य नागरिकांसाठी पक्षी छायाचित्र प्रदर्शन, पक्षी छायाचित्र स्पर्धा आयोजित करण्यात याव्यात.
  - iii. शालेय विद्यार्थ्यांकरिता चित्रकला, निबंध स्पर्धा, छायाचित्र प्रदर्शनी, कार्यशाळा, माहितीपट इत्यादी कार्यक्रमांचे आयोजन करण्यात यावे.
  - iv. पक्षी विषयक माहितीपत्रके, माहिती पुस्तके, भितीपत्रके इत्यादी प्रसिध्दी साहित्य प्रकाशित करून जनजागृती करण्यात यावी.
  - v. स्थानिक पक्षी तसेच स्थलांतरीत पक्ष्यांचे अधिवास, जसे- पाणथळी, तलाव, धरण, जंगल इ. ठिकाणी पक्षीनिरीक्षण कार्यक्रमांचे आयोजन करून, पक्षी गणना, अधिवास स्वच्छता, पक्षी अभ्यास असे कार्यक्रम आखण्यात यावेत.
  - vi. पक्षी व त्यांच्या अधिवासाच्या संरक्षणाच्या दृष्टीने जलसंपदा, कृषी व पोलीस विभाग हे महत्वाचे विभाग असल्याने त्यांना तसेच इतर शासकीय यंत्रणांना यात सहभागी करून घ्यावे.
२. प्रधान मुख्य वन संरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर यांनी सदर 'पक्षी सप्ताह' साजरा करण्याबाबतच्या सविस्तर सूचना त्यांच्या स्तरावर निर्गमित कराव्यात.
३. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१०२७१६२४३८४४१९ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

SIDDESH TUKARAM SAWARDEKAR
Digitally signed by SIDDESH TUKARAM SAWARDEKAR
DN: cn=, o=Government of Maharashtra, ou=REVENUE AND
FOREST DEPARTMENT, postalCode=400032, st=Maharashtra,
2.5.4.20=7d40890d791d1b1e6bae88da52eab63f1f3ab6258c7e3
18f8c37f3ae7c36f2,
serialNumber=5713cc047a095c22e97ebbbf03c566b12eba1db0dd
8e284883b7bd7fa74da65d, cn=SIDDESH TUKARAM SAWARDEKAR
Date: 2020.10.27 16:26:41 +05'30'

(सिध्देश सावर्डेकर)
विशेष कार्य अधिकारी,
महसूल व वन विभाग

प्रति,

१. मा. मुख्यमंत्री, यांचे प्रधान सचिव
२. मा. मंत्री (वने), यांचे खासगी सचिव
३. मा. राज्यमंत्री (वने), यांचे खासगी सचिव
४. मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
५. सचिव (वने) व पर्यावरण विभाग, भारत सरकार, नवी दिल्ली
६. अपर मुख्य सचिव, गृह विभाग, मंत्रालय, मुंबई
७. अपर मुख्य सचिव, उच्च व तंत्रशिक्षण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
८. अपर मुख्य सचिव, शालेय शिक्षण आणि क्रीडा विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
९. प्रधान सचिव, पर्यावरण विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
१०. प्रधान सचिव, जलसंपदा विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई
११. सचिव, कृषी विभाग, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई

- १२.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन बल प्रमुख), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- १३.प्रधान मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव), महाराष्ट्र राज्य, नागपूर
- १४.सदस्य सचिव तथा प्रधान मुख्य वनसंरक्षक, महाराष्ट्र राज्य जैवविविधता मंडळ, नागपूर
- १५.अपर प्रधान मुख्य वन संरक्षक, कांदळवन कक्ष, मुंबई
- १६.सर्व अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक
- १७.अपर प्रधान मुख्य वनसंरक्षक तथा क्षेत्र संचालक, मेळघाट व्याघ्र प्रकल्प, अमरावती
१८. राज्य वन्यजीव सल्लागार मंडळाचे सर्व सदस्य
- १९.मुख्य वनसंरक्षक (वन्यजीव तथा प्रादेशिक) सर्व
- २०.वनसंरक्षक (वन्यजीव तथा क्षेत्र संचालक) सर्व
- २१.उप वनसंरक्षक (वन्यजीव तथा प्रादेशिक) सर्व
- २२.सर्व विभागीय वनाधिकारी
- २३.सर्व उप विभागीय वनाधिकारी
- २४.निवडनस्ती फ-१ कार्यासन.

VINAYAK VIDNYAN MAHAVIDYALAYA
Nandgaon Khandeshwar, Dist. Amravati
(An institute run by Pravin Khodke Memorial Trust, Amravati)

Sau. Sulbha Sanjay Khodke
(MLA)
President, P. K. M. Trust, Amt

College Code No. : 197 || (07721) 222245

Email : vvm197@sgbau.ac.in
Sev. Id. 06610100047

Webside: www.vinayakmahankh.in

Dr. Alka Anant Bhise
Principal
Mob. No.
9823526341

Outward No. : PKMT/VVM/0720/Q

Date : 05 /11/2020

Invitation Letter

To,

Dr Jayant Wadatkar
President
Pakshi Mitra Sanghatna
Maharashtra
India

Subject: Invitation as a key note speaker for the Birds Week program

Dear Sir ,

It gives us immense pleasure to invite you as a key note speaker for the birds week program organized by Department of zoology at Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon Khandeshwar

The program will be conducted on 6th November 2020 on Zoom Meeting Platform at 12.30 pm (noon)

We hope you will accept our invitation and would grace the occasion.

Thanking you

Dr Alka Bhise

Principal

Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya
Nandgaon Khandeshwar
Dist. Amravati

Pravin Khodke Memorial Trust, Amravati's

Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya

Nandgaon (kh)

Department of Zoology

Celebrates

Birds week

5th November to 12th November

By Organizing an insightful talk on

Into the World of Owls

Date : 6th November
Time : 12.30 pm

Join Zoom Meeting

<https://us02web.zoom.us/j/828>

Registration link

s.gle/akwho9Ed3GbEwhdCA

Speaker

Dr Jayant Wadkar
Honorary Wildlife Warden
Amravati District

President of the event

Dr Alka A Bhise
Principal
Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya
Nandgaon (kh)

Chief Guest

Shri Ashish Molekar
Forest Range Officer
Nandgaon (kh)

Venerable
Dr. Swapnil Mahalle

Co-Convener
Dr Gajendrasingh Pachlore

Organizing Secretary
Dr Swapnil Mahalle

Organizing Secretary
Mr. Subodh Bansod

Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon Khandeshwar.
Department of Zoology
Celebrates Birds Week from 5th November 2020 to 12th November 2020
Students Registration List

Sr. No.	Name	Name of the College	Email Address
1	Pritam Ganesh Giratkar	Vinayak Vidnyan Mahavidyalay, Nandgaon Khandeshwar	pritamgiratkar7@gmail.com
2	Mohd Noman Nasim Ahmad	Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya Nandgaon Khandeshwar	noman786313@gmail.com
3	Sagar Gopal Thakare	Vinayak Vidhayan Mahavidya Nadhgaon Khandeshwar Amravati	sagar.thakare3792@gmail.com
4	Dr Anil Namdeo Shelke	Mrs K.S.K.College Beed	shelkeanil673@gmail.com
5	Sejal chandurkar	Vinayak mahavidhyalay	shejalchandurkar2002@gmmail.com
6	Sonali Ashokrao Dait	Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya Nandgaon Khandeshwar	daitsonali9@gmail.com
7	Vaishnavi Satish Agrawal		vaishnaviagrawal873@gmail.com
8	VAISHNAVI S.AGRAWAL		vaishnaviagrawal873@gmail.com
9	Dr. Shital Rambhau Pare	Shri R.R.Lahoti science college Morshi District Amravati	shtlpare85@gmail.com
10	Dr. Ankita Shrikant Tekade	Shri. R. R. Lahoti Science College Morshi, Amravati	ankicofsn@gmail.com
11	Divya Sharad Dhage	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh	dhagedivya43@gmail.com
12	Rishikesh Madhukar Gulhane	Vinayak vidnyan mahavidyalay	rushigulhane18@gmail.com
13	Rishikesh Madhukar Gulhane	Vinayak vidnyan mahavidyalay	rushigulhane18@gmail.com
14	Ankit Yashwant malviya	Vinayka Mahavidyalaya nandgaon khadeshwar	ankitmalviya885@gmail.com
15	Dr. Varsha Dinkarrao Hutke	Govt Vidarbha Institute of Science and Humanities Amravati	vdhutke@gmail.com
16	Pradnya Bhaskar Dhabale	Vinayak vidhnyan mahavidyala nandgaon	pradnyadhable6@gmail.com
17	DR. DHANANJAY JADHAV	Maharashtra Mahavidyalaya Nilanga	udayjadhav1964@gmail.com
18	Rajani ashok chavhan	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh	rajanichavhan08@gmail.com
19	Rajani ashok chavhan	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh	rajanichavhan08@gmail.com
20	Deshmukh Dhanwantari Mohan	Pvg's S.S.Dhamankar college Nashik	dreamsdhan@gmail.com
21	Shubha Arjun Handore	Ad. Mnd. Clg . Rajur	shubhahandore29@gmail.com
22	Lohakare Varsha Bhaskar	Adv.M.N.Deshmukh college,Rajur	lohakarevarsha641@gmail.com
23	Ravangave Mahesh Tukaram	Maharashtra Mahavidyalaya Nilanga	ravangavemahesh18@gmail.com
24	Ankita Gulabrao Palekar	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh.	thakareankita069@gmail.com
25	Komal jitendra sen	Vinayak mahavidhyaly nandhgav khandeshear	komalsen3478@gmail.com
26	Rajani ashok chavhan	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh	rajanichavhan08@gmail.com
27	Shubham Bandu Sanap	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon khandeshwar	sanapshubham3999@gmail.com
28	Vishal Vishwas Kataktalware	Vinayak Vidnyan Mahavidyalay, Nandgaon Khandeshwar	vishalkataktalware2499@gmail.com

Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon Khandeshwar.
Department of Zoology
Celebrates Birds Week from 5th November 2020 to 12th November 2020
Students Registration List

Sr. No.	Name	Name of the College	Email Address
29	Vishal Vishwas Kataktalware	Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon Khandeshwar	vishalkataktalware2499@gmail.com
30	Arati Pradiprao bramhanwade	V.V.M.V nandgaon khandeshwar	aratibramhanwade1999@gmail.com
31	MANE AAKASH SANJAY	Maharashtra Mahavidyalaya Nilanga	amane2606@gmail.com
32	Dipti Dipakrao Ambulkar	Vinayak vidnyan mahavidyalaya	diptiambulkar1999@gmail.com
33	Om Prajapati		omprajapati269@gmail.com
34	Om Prajapati	P.R. pote	omprajapati269@gmail.com
35	Pratapure manojya danynoba	M. M. Nilanga	Pmanojya@e.mailcom
36	Pratapure manojya danynoba	M. M. Nilanga	Pmanojya@e.mailcom
37	Abhishek surwase	Shree Chatrapati shivaji college umarga	abhiks315@gmail.com
38	Abhishek Jadhav	Shri chhatrapati Shivaji college omerga	abhishekjadhav2515@gmail.com
39	Bhosale pratisha balaji	Shri chatrapati shivaji college omeraga	bababhosale15@gmail.com
40	Tushar undegaonkar	Ryk college	tusharbirder@gmail.com
41	Tushar undegaonkar	Ryk college	tusharbirder@gmail.com
42	Maheshwaree pandurang charpe	Vinayak vidnyan mahavidyalaya nandgao khandeshwar.	maheshwaricharpe1999@gmail.com
43	Namrata Govindrao kakade	Vinayak vidnyan Mahavidyalaya nandgaon KH	namratakakade1234@gmail.com
44	Dnyaneshwari Ravindra Gode	Bajaj college of science wardha	dnyaneshwarigode5@gmail.com
45	Kanhaiya shrivas	Bajaj college of science, wardha.	shrivaskaran87@gmail.com
46	Vaishnavi Gaikwad	Jankidevi Bajaj college of science wardha	tushargaikwad5521@gmail.com
47	Dipali vitthalrao pohane	Bajaj college of science wardha	dipalipohane7@gmail.com
48	Anuja Bhimrao Niwal	Bajaj college of science wardha	anujaniwal16@gmail.com
49	Dipali Sudhakar Kale	Vinayan Vindyna Mahavidyalaya Nandgaon kh.	dipalikale692@gmail.com
50	Vaishnavi gajananan gawner	Vinayak vinyan mahavidyalay nandgao (kh)	gavnervaishnavi25@gmail.com
51	Vaishnavi gajananan gawner	Vinayak vinyan mahavidyalay nandgao (kh)	gavnervaishnavi25@gmail.com
52	Manish manojkumar jadhav	Shree chatrapati shivaji college omerga	manishasangave@gmail.com
53	JAYA U. BHONGARE	Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya Nandgaon Khandeshwar	jayabhongare01@gmail.com
54	Sapana vinodrao pimpalkar	Vinayak vidanan Mahavidyalaya nandgaon kh.	sapanapimpalkar95108@gmail.com
55	Ranjana Gosavi		ranjana.gosavi@gmail.com
56	Kajal Diliparao Barse	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh	kajalbarse374@gmail.com

Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon Khandeshwar.
Department of Zoology
Celebrates Birds Week from 5th November 2020 to 12th November 2020
Students Registration List

Sr. No.	Name	Name of the College	Email Address
57	Gokul manoj hivrale	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon khandeshwar	gokulhivrale2019@gmail.com
58	Sonali Yashvant Wase	Vinayak vidhnyan mahavidyalay	Sonaliwase99@gmail.co
59	Rohit Gangwani	Vidya-Bharti Mahavidyalaya	rohitgangwani17@gmail.com
60	Mangesh		taydemangesh886@gmail.com
61	Sejal tupatkar	Vidhybharti college amravati	sejaltupatkar0@gmail.com
62	Tejal Damodhar Wankhade	Vidyabharti Mahavidyalaya, Amravati	tejalwankhade144@gmail.com
63	Srushti Rajabhau Kanse	Vinayak vidnyan mahavidyalay nandgaon kh	srushtikanse123@gmail.com
64	gargi jaiswal	Vidya bharti mahavidyalaya amravati	44.jaiswal@gmail.com
65	gargi jaiswal	Vidya bharti mahavidyalaya amravati	44.jaiswal@gmail.com
66	Priyanka ganeshrao hiware	Vinayak vidhyan mahavidyalay nandgao (kh)	priyankahiware2020@gmail.com
67	Pooja amol mandale	Bajaj college of science, wardha	pooja2mandale1999@gmail.com
68	Vaishnavi Mahendra Nage	Vidyabharati mahavidyalaya camp Amravati	vaishnavinage24@gmail.com
69	Akanksha Ashok Choudhari	Vidyabharthi Mahavidyalay, Amravati	choudhariakanksha812@gmail.com
70	Vaishnavi bhojraj kakde	Vinayk vidnyan mahavidyalaya nandgaon Kahn	kakaderutuja146@gmail.com
71	Anantrao Sayabu Uike	Shrimati Narsamma Arts, Commerce and Science College Amra	anantuike750@gmail.com
72	Sheikh Altamash Sheikh Basheer	Vinayak vidnyan mahavidyalaya nandgaon kh	sheikhaltamash8@gmail.com
73	Priyanka ganesh hiware	Vinayak vidhnyan mahavidyalay nandgaon (kh.)	priyankahiware2020@gmail.com
74	Aishwarya Rajiv saxena	Bajaj college of science wardha	saxenaaiswarya8@gmail.com

Date:

Dr. Pratibha Mahalle
Head of Department

Dr. Alka A. Bhise
Principal

Into the world of Owls: Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya kick starts the Birds Week.

Department of Zoology at Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon (kh) recently inaugurated the week-long celebration of Birds Week program. Government of Maharashtra has declared 5th to 12th November to be celebrated as Birds week to commemorate the Birth anniversary of two great Ornithologist, Dr Maruti Chitampalli, a well-known Bird expert from Maharashtra and Dr Salim Ali, an Ornithologist of a Global fame. It's very relevant to celebrate this week from 5th to 12th November as this dates are birth anniversary of Dr Maruti Chitampalli and Dr Salim Ali respectively. "Maharashtra Pakshi Mitra Sanghatan" along with many other Non-Governmental Organisation took great efforts to convey the importance and significance of birds' conservation and it was their consistent follow up that resulted in the declaration of the Birds week from 5th to 12th November. This is first time in Maharashtra that Schools, colleges and many other educational Institutes are celebrating the birds Week. The idea behind this celebration is to convey and spread the message of birds conservation. The avian Diversity in Maharashtra and other regions are under a huge anthropological pressure as states like Maharashtra, Andra-Pradesh, Telangana, Karnataka and many more are constantly growing industrially while urbanisation is also one of the prime concern of this states. This growing population creates a huge pressure on habits and habitat of the aves. In recent year Maharashtra alone has witness the huge decline in Great Indian Bustard, a grass land Bird from area in and around Nannaj in the district of solapur, Maharashtra. Its High time we must start to show some consideration to our wild counterparts.

Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, being a pioneer institute took the event to a different height and created an opportunity for the students to get aware towards the most covert of all the birds, the owls. There have been many myths and facts associated with this mystical bird, hence it's more appropriate to start an awareness campaign from this bird. Dr Jayant Wadatkar, President of Maharashtra Pakshimitra sanghatan, is an well-known authority on owls study. His extensive work on the habit-habitat of forest owlet makes him an reliable source of first-hand information. The department thus invited Dr Jayant Wadatkar to deliver a talk on this bird. The Birds Week event gave the department an motivation to conduct this talk, which was otherwise in the pipeline. The event was chaired by President of the event Dr Alka Bhise, Principal Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya, Nandgaon (kh). She appreciated the initiatives taken by the department in the recent lockdown days to promote educational activity, be it the butterfly competition or a talk on biodiversity conservation. Dr Alka Bhise, added that it's really very sad to see the decreasing number of birds around the city. She expressed that such event could at least could generate a sense of understanding in the young generation so that a new

ray of hope can be consider. The chief Guest of the event Shri Ashish Malokar, Range Forest Officer, Social Forestry, Nandgaon (kh) also graced the event, he discussed with participants the importance of ecological setup that is disturbed knowingly or unknowingly. He thanked the members of the organizing committee and convener for organization of this event. The event took place on Zoom meeting Platform and many students from different colleges joined to get enlightened. Dr Pratibha Mahalle, the convener of the event introduce the idea and concepts behind organisation of Birds week. Mr Subodh Bansod hosted the event, while Dr Gajendrasingh Pachlore and Dr Swapnil Tinkhede managed the technical aspect of the event.

Psmahalle
Head
Department of Zoology
Dept. of Zoology
Vinayak Vidnyan Mahavidyalaya
Nandgaon Kh.

Dr. Pratibha Mahalle
Head of Department

विनायक विज्ञान महाविद्यालय, नांदगाव (खं) येथे पक्षी सप्ताह

ची सुरुवात : घुबडांचे विश्व या विषयावर व्याख्यानाचे

आयोजन

विनायक विज्ञान महाविद्यालय, नांदगाव (खं) येथील प्राणीशास्त्र विभागाने नुकतेच आठवडाभर चालणाऱ्या पक्षी सप्ताह उत्सवाचे उद्घाटन केले. महाराष्ट्र सरकारने 5 ते 12 नोव्हेंबर पक्षी सप्ताह म्हणून साजरा करण्याचे जाहीर केले आहे. महाराष्ट्रातील प्रसिद्ध पक्षी तज्ज्ञ मारुती चितमपल्ली आणि जागतिक पातळीचे पक्षी तज्ज्ञ डॉ सलीम अली यांच्या जन्मदिवसांचे औचित्य साधून हा आठवडा साजरा करणे फारच सुसंगत आहे. "महाराष्ट्र पक्षी मित्र संघटना" व इतर ब-याच संघटनेने पक्ष्यांच्या संवर्धनाचे महत्त्व पटवून देण्याचे प्रयत्न केले आणि सातत्याने पाठपुरावा झाल्याने 5 ते 12 नोव्हेंबर या कालावधीत

Dr Jayant Wadatkar
Honorary Wildlife Warden
Amravati District

पक्षी सप्ताह जाहीर झाला. महाराष्ट्रात प्रथमच शाळा, महाविद्यालये व इतर अनेक शैक्षणिक संस्था पक्षी सप्ताह साजरा करित आहेत. पक्षी संवर्धनाचा संदेश पोहचविणे व त्यांचा प्रसार करणे ही या उत्सवामागील उद्देश आहे. महाराष्ट्र, आंध्र प्रदेश, तेलंगणा, कर्नाटक

Shri Ashish Molekar
Range Forest Officer
Nandgaon (kh)

आणि इतर बऱ्याच राज्यांत सतत औद्योगिकदृष्ट्या वाढ होत आहे तर शहरीकरणही या राज्यांमधील मुख्य चिंता आहे. या वाढत्या लोकसंख्येमुळे पक्ष्यांच्या अधिवासात

आणि वस्तीवर प्रचंड दबाव निर्माण होतो. अलिकडच्या वर्षात एकट्या महाराष्ट्रातच सोलापूर जिल्ह्यात नात्रज व त्याच्या आसपासच्या परिसरात माळढोक (Great Indian Bustard) पक्ष्यांच्या संख्येत प्रचंड घट झाली आहे. ही धोखाची घंटा आहे म्हणून आपण आता पक्षी संवर्धनाचा विचार करणे ही काळची गरज आहे.

विनायक विज्ञान महाविद्यालयाने पक्षी सप्तहला वेगळ्या उंचीवर नेले आणि विद्यार्थ्यांना, घुबडांविषयी जागरूक करण्याची संधी निर्माण केली. या रहस्यमय पक्ष्याशी संबंधित अनेक मिथक आणि तथ्य आहेत, म्हणूनच या पक्ष्यापासून जागरूकता मोहीम सुरू करणे अधिक योग्य आहे. महाराष्ट्र पक्षीमित्र संघटनेचे अध्यक्ष डॉ. जयंत वडतकर हे घुबडांच्या अभ्यासावरचे एक प्रख्यात अभ्यासक आहेत. घुबडांच्या सवयी-निवासस्थानावरील त्यांचे विस्तृत काम त्यांना घुबडां बदलत्या माहितीचे विश्वसनीय स्रोत बनवते. प्राणिशास्त्र विभागाने डॉ. जयंत वडतकर यांना या विषयावर भाषण करण्यासाठी आमंत्रित केले. पक्षी सप्ताहाच्या कार्यक्रमांमुळे विभागाला ही चर्चा करण्यास प्रेरणा मिळाली, या कार्यक्रमाच्या

Dr Alka A Bhise
Principal
Vianayk Vidnyan Mahavidyalaya
Nandgaon (kh)

अध्यक्षस्थानी डॉ. अलका भिसे, प्राचार्य विनायक विज्ञान महाविद्यालय, नांदगाव (खं) होत्या. शैक्षणिक कार्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी झालेल्या लॉक-डाऊन दिवसात विभागाने घेतलेल्या पुढाकारांचे त्यांनी कौतुक केले, मग ते

फुलपाखरू स्पर्धा असो किंवा जैवविविधता संवर्धनावरील चर्चा असो. डॉ. अलका भिसे म्हणाल्या की, शहराभोवती पक्ष्यांची संख्या कमी होत असल्याचे पाहून खरोखर फार वाईट वाटते. त्यांनी असे मत व्यक्त केले की अश्या कार्यक्रमांनी कमीतकमी तरुण पिढीमध्ये संवर्धनाची भावना निर्माण होऊ शकते जेणेकरून आशेच्या नव्या किरणांचा विचार करता येईल. डॉ. सुचिता खोडके ह्या देखील या कार्यक्रमास उपस्थित होत्या त्यांनी प्राणीशास्त्र विभागाचे कौतुक केले व या पक्षी सप्तहा ला त्यांनी आपल्या शुभेच्छा दिल्या. त्यांनी आपल्या भाषणात पक्ष्यांचे महत्त्व पटवून दिले. कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे श्री आशिष मोळेकर, रेंज फॉरेस्ट ऑफिसर, सामाजिक वनीकरण, नांदगाव (खं) हे होते, त्यांनी पर्यावरणीय व्यवस्थेचे महत्त्व सांगितले. या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यासाठी त्यांनी आयोजक समितीचे सदस्य व संयोजकांचे आभार मानले. झूम मीटिंग प्लॅटफॉर्मवर हा कार्यक्रम झाला आणि वेगवेगळ्या महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थी प्रबुद्ध होण्यासाठी सहभागी झाले. कार्यक्रमाच्या संयोजक डॉ प्रतिभा महल्ले यांनी पक्षी सप्ताहाच्या आयोजने मागील संकल्पना मांडल्या. सुबोध बनसोड यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले, तर डॉ गजेंद्रसिंह पचलोरे आणि डॉ स्वप्निल यांनी कार्यक्रमाचे तांत्रिक बाबी सांभाळले.

नवभारत

विनायक महाविद्यालय में छात्रों को दी जानकारी

प्राणी विज्ञान दिवस मनाया

नवभारत ब्यूरो

अमरावती. प्रवीण खोडके मेमोरियल ट्रस्ट द्वारा संचालित विनायक विज्ञान महाविद्यालय में प्राणी विज्ञान दिवस मनाया गया. प्राणी विज्ञान विभाग ने 5 से 12 नवंबर तक पक्षी सप्ताह का आयोजन किया. झुल्लाजी विभाग ने इस सप्ताह के दौरान विभिन्न ऑनलाइन कार्यक्रम आयोजित किए थे, इसके तहत प्राणी शास्त्र विभाग ने पक्षियों के बारे में छात्रों को जागरूक करने के उद्देश्य से पक्षियों का एक पोस्टर बनाया. यह पोस्टर नांदगांव खंडेश्वर में वायईएस जूनियर कॉलेज में बांटे गए. कॉलेज के छात्रों को पक्षी के

नाम और उनकी जानकारी प्रदान करने के साथ-साथ प्रकृति के बारे में जागरूकता पैदा करने के उद्देश्य से आयोजित किया गया. झुल्लाजी डिपार्टमेंट प्रमुख प्रा. डा. प्रतिभा महाल्ले द्वारा वायईएस कॉलेज के हेड मास्टर

को सौंपा गया. इस अवसर पर हेड कॉलेज के प्राध्यापक और कर्मचारी उपस्थित थे. विनायक विज्ञान महाविद्यालय के प्रा.डा. गजेन्द्रसिंह पचलोरे, प्रा. डा. स्वप्निल तिनखेडे, सुबोध बनसोड उपस्थित थे.

Amravati Edition
28-november-2020 Page No. 3
epaper.enavabharat.com

नवभारत.com

www.dainikhindusthan.com हिंदुस्थान अमरावती

आप और हम करेंगे....

अमरावती की प्रगति

सांध्य दैनिक

संपादक : अली असगर दवावाला

* वर्य -1 * अंक - 267 शुक्रवार, दि.27.11.2020 * पृष्ठ - 12 * किमत 2 रु. E-mail : paragati@amravati786@gmail.com

नांदगांव खंडेश्वर में पक्षी सप्ताह मनाया गया

नांदगांव खंडेश्वर - प्रवीण खोडके मेमोरियल ट्रस्ट द्वारा संचालित विनायक विज्ञान महाविद्यालय नांदगांव खंडेश्वर अमरावती में प्राणी विज्ञान विभाग ने 5 नवंबर से 12 नवंबर तक पक्षी सप्ताह का आयोजन किया. झुल्लाजी विभाग ने इस सप्ताह के दौरान विभिन्न ऑनलाइन कार्यक्रम आयोजित किए थे। इसके तहत, प्राणीशास्त्र विभाग ने पक्षियों के बारे में छात्रों को जागरूक करने के उद्देश्य से हमारे आसपास पक्षियों का एक पोस्टर बनाया था। और यह पोस्टर नांदगांव खंडेश्वर में ह. ध. र. नांदगांव खंडेश्वर में जूनियर कॉलेज में दिया गया। कॉलेज के छात्रों को पक्षी के नाम और उनकी जानकारी प्रदान करने

के साथ-साथ प्रकृति के बारे में छात्रों में जागरूकता पैदा करने के उद्देश्य से आयोजित किया गया था। झुल्लाजी डिपार्टमेंट प्रमुख प्रा.

डा. प्रतिभा महाल्ले द्वारा ह. ध. र. कॉलेज के हेडमास्टर को सौंपा गया था। इस अवसर पर ह. ध. र. कॉलेज के प्रोफेसर और कर्मचारी

उपस्थित थे। विनायक विज्ञान महाविद्यालय के प्रा. डा. गजेन्द्रसिंह पचलोरे, प्रा. डा. स्वप्निल तिनखेडे, श्री. सुबोध बनसोड ये उपस्थित थे.

याचा क्रीता बाद दिवसाही बसेस आगाऊ आरक्षणकीता उपलब्ध आहे. अमरावती राज्य परिवहन यानि केले आहे.

विनायक विज्ञान महाविद्यालय, नांदगांव खंडेश्वर येथे पक्षी सप्ताहची सुरुवात : घुबडांचे विश्व या विषयावर व्याख्यानाचे आयोजन

अमरावती दि. ५ : विनायक विज्ञान महाविद्यालय, नांदगांव (खं) येथील प्राणीशास्त्र विभागने नुकतेच आठवडाभर चालणाऱ्या पक्षी सप्ताह उत्सवाचे उद्घाटन केले. महाराष्ट्र सरकारने ५ ते १२ नोव्हेंबर पक्षी सप्ताह म्हणून साजरा करण्याचे जाहीर केले आहे . महाराष्ट्रातील प्रसिद्ध पक्षी तज्ञ मारुती चिपमपती आणि जागतिक पातळीचे पक्षी तज्ञ डॉ सलीम अली चान्चा जमादिवसांचे आर्यविद्या साधून हा आठवडा साजरा करणे फारच सुसंगत आहे . महाराष्ट्र पक्षी मित्र संघटना व इतर ब-याच संघटनेने पक्षांच्या संवर्धनाचे महत्त्व पटवून देण्याचे प्रयत्न केले आणि सलगच पाठपुरावा झाल्याने ५ ते १२ नोव्हेंबर चा कसलापक्षी पक्षी सप्ताह जाहीर झाला. महाराष्ट्रात प्रथमच शाळा, महाविद्यालये व इतर अनेक शैक्षणिक संस्था पक्षी सप्ताह साजरा करित आहेत. पक्षी संवर्धनाचा मोठा पक्षीसंरक्षक व त्यांचा प्रसार करणे ही या उत्सवामागील उद्देश्ये आहे. महाराष्ट्र, आंध्र प्रदेश, तेलंगणा, कर्नाटक आणि इतर ब-याच राज्यांत सलग औद्योगिकदृष्ट्या वाढ होत आहे तर शाहीक्रांती या तंत्रयंत्रांपील युज्य चिंता आहे, या वाढत्या लोकसंख्येमुळे पक्षांच्या अधिवासता आणि यत्नीय प्रचंड दबाव निर्माण होतो. अलिकडच्या वर्षांत एकट्या महाराष्ट्रातच सोलापूर जिल्हात नागज व त्याच्या आसपासच्या

परिसरात माळढोके (बीगीर खपचळपर द्वी-पिंज) पक्षांच्या संख्येत प्रचंड घट झाली आहे. ही धोक्याची घंटा आहे म्हणून आणता पक्षी संवर्धना चा विचार करणे ही काळजी गरज आहे .

विनायक विज्ञान महाविद्यालयाने पक्षी सप्ताहात केवळ्या उंचीवर नेले आणि विद्यार्थ्यांना, घुबडांचिपची जागरूक करण्याची संधी निर्माण केली. या रहस्यमय पक्षाशी संबंधित अनेक मिथक आणि तथ्य आहेत, म्हणूनच या पक्षापासून जागरूकता मोहीम सुरू करणे अधिक योग्य आहे. महाराष्ट्र पक्षीमित्र संघटनेचे अध्यक्ष डॉ. जयंत बडतकर हे घुबडांच्या अभ्यासावर एक प्रखरत अभ्यासक आहेत. घुबडांच्या सवबो-निवासस्थानातील त्यांचे विस्तृत ज्ञान घुबडां बद्दलच्या माहितीचे विश्वसनीय स्रोत बनवते. प्राणीशास्त्र विभागाने डॉ. जयंत बडतकर यांना या विषयावर भाषण करण्यासाठी आमंत्रित केले. पक्षी सप्ताहाच्या कार्यक्रमांमध्ये विभागाला ही चर्चा करण्यास प्रेरणा मिळाली, या कार्यक्रमाच्या अध्यक्षस्थानी डॉ. अलका मिसे, प्राचार्य विनायक विज्ञान महाविद्यालय, नांदगांव (खं) होत्या . शैक्षणिक वर्षांना प्रेरणादायक देण्यासाठी झालेल्या लॉक-डाऊन दिवसात विभागाने घेतलेल्या पुढाकाराचे त्यांनी कौतुक केले, ते पुढे फुलतायक

स्पष्ट असो किंवा कैविलिधता संवर्धनावरील चर्चा असो. डॉ. अलका मिसे म्हणाऱ्या की, शाहाभेवती पक्षांची संख्या कमी होत असल्याचे पाहून खुशोख फार वाईट वाटते. त्यांनी असे मत व्यक्त केले की अशा कार्यक्रमांनी कर्मचाऱ्यांनी तरुण पिढीमध्ये संवर्धनाची भावना निर्माण होऊ शकते जेणेकरून आगेक्य नव्या किर्णगावा विचार करता येईल. डॉ सुचिता खोडके ह्या देखील या कार्यक्रमात उपस्थित होत्या त्यांनी प्राणीशास्त्र विभागाचे कौतुक केले व या पक्षी सप्ताहा ता त्यांनी आपल्या शुभेच्छा दित्या . त्यांनी आपल्या भाषणात पक्षांचे महत्त्व पटवून दिले . कार्यक्रमाचे प्रमुख पाहुणे श्री आणिप मोडेकर, रॉजर फॉरर अफिरसर, सामाजिक बनीकरण, नांदगांव (खं) हे होते, त्यांनी पर्यावरणीय व्यवस्थेचे महत्त्व सांगितले. या कार्यक्रमाचे आयोजन करण्यासाठी त्यांनी अग्रोडक समितीचे सदस्य व संयोजकांचे आभार मानले. शुभ मीरिंगा स्टॅण्डरॅमबर हा कार्यक्रमात आणि केवळगळ्या महाविद्यालयातील अनेक विद्यार्थी प्रबुद्ध होण्यासाठी सहभागी झाले. कार्यक्रमाच्या संयोजक डॉ प्रतिभा महाल्ले यांनी पक्षी सप्ताहाच्या आयोजने मागील संकल्पना मांडल्या. सुबोध बनसोड यांनी कार्यक्रमाचे सूत्रसंचालन केले, तर डॉ गजेन्द्रसिंह पचलोरे आणि डॉ स्वप्निल चान्ची कार्यक्रमाचे तांत्रिक बाबी मांडल्या.

विदर्भ की दहाड महानगर/प्राणीप/ओरःः अमरावती, घुबडार, २७ नवंबर २०२० ५

विद्यार्थियों में पक्षियों को लेकर जनजागृति

विनायक विद्या महाविद्यालय की सराहनीय पहल

प्रतिनिधि, २७ नवम्बर अमरावती - प्रवीण खोडके मेमोरियल ट्रस्ट द्वारा संचालित विनायक विज्ञान महाविद्यालय नांदगांव खंडेश्वर अमरावती में प्राणी विज्ञान विभाग ने ५ नवंबर से १२ नवंबर तक पक्षी सप्ताह का आयोजन किया। झुल्लाजी विभाग ने इस सप्ताह के दौरान विभिन्न ऑनलाइन कार्यक्रम आयोजित किए थे। इसके तहत, प्राणीशास्त्र विभाग ने पक्षियों के बारे में छात्रों को जागरूक करने के उद्देश्य से हमारे आस-पास पक्षियों का एक पोस्टर बनाया था। और यह पोस्टर नांदगांव

खंडेश्वर में वाय.ई.एस नांदगांव खंडेश्वर में जूनियर कॉलेज में दिया गया। कॉलेज के छात्रों को पक्षी के नाम और उनकी जानकारी प्रदान करने के साथसाथ प्रकृति के बारे में छात्रों में जागरूकता पैदा करने के उद्देश्य से आयोजित किया गया था। झुल्लाजी डिपार्टमेंट प्रमुख प्रा. डा.

प्रतिभा महाल्ले द्वारा वाई.ई.एस कॉलेज के हेडमास्टर को सौंपा गया था। इस अवसर पर वाई.ई.एस कॉलेज के प्रोफेसर और कर्मचारी उपस्थित थे। विनायक विज्ञान महाविद्यालय के प्रा.डा. गजेन्द्रसिंह पचलोरे, प्रा. डा. स्वप्निल तिनखेडे, सुबोध बनसोड ये उपस्थित थे।